

הנהחיות בעניין חפיפה וטבילה, לקראת ראש השנה תשפ"ג

טבילה בזמנה - ערכה גדול מאוד. לכן, על אף האתגר שיכול להיות כרוך בטבילה בראש השנה - הרי שיש בכך זכות, מצווה והזדמנות נפלאה. ההנהחיות הבאות נועדו להדריך ולסייע בהיערכות מתאימה ונכונה לכך, על מנת להגיע לטבילה כשרה ברוגע ובשמחה (במצבים בהם עולה מורכבות פרטנית גדולה - נכון להיווצר באופן אישי ברב כיצד לנהוג).

טבילה בליל חג ראשון

בטבילה זו תנהג כפי שנוהגת בטבילה שחלה בליל שבת. כלומר - בערב החג תתכונן היטב לטבילה ע"י רחיצה, חפיפה, גזיזת ציפורניים והסרת חציצות, רצוי בסמוך ככל האפשר לכניסת החג. כמו כן תאסוף ותקשור שערתיה על מנת למנוע היווצרות קשרים וסיבוכים בשערות.

הטבילה תתבצע לאחר צאת הכוכבים (=18 דק' לאחר השקיעה, כל מקום לפי זמנו). אף הנוהגות לטבול בלילות שבת לאחר השקיעה - יקפידו בליל יום טוב לטבול לכתחילה רק לאחר צאת הכוכבים. לעניין הדלקת נרות - יש שנהגו להדליק בזמן הכתוב בלוחות ויש שנהגו להדליק בלילה בבוא הבעל מבית הכנסת, על ידי העברה מאש לאש.

טבילה בליל חג שני

< **הכנות:** הכנות רבות לטבילה (כגון גזיזת ציפורניים, סירוק שיער ועוד) אינן יכולות להתבצע בחג עקב איסורי מלאכה ביום טוב. לכן יש לעשות את כל הכנות הטבילה, כולל: רחיצה, חפיפה, גזיזת ציפורניים, סירוק השיער והסרת חציצות שונות - **ביום ראשון כ"ט אלול - ערב ראש השנה**. לאחר ההכנות על האישה לאסוף ולקשור שערתיה על מנת למנוע היווצרות קשרים וסיבוכים בשערות. יחד עם זאת, ישנן הכנות שיש לעשותן בחג עצמו סמוך לטבילה, כפי שיובא להלן.

< **הישמרות מחציצות:** לאחר ההכנות שבערב החג ועד הטבילה - יש להשתדל להישמר מהיווצרות חציצות. בכל יום טבילה יש להימנע מאכילת מאכלים העלולים להישאר בין השיניים ולהוות חציצה, כגון בשר. אך, בחג מותר לאכול בשר משום שמחת יום טוב. בכל אופן, יש להימנע מאכילת מאכלים העלולים להשאיר שאריות שיקשה מאד להסירם.

< **עיון הגוף והכנות סמוך לטבילה:** יש להקפיד ביותר לצחצח שיניים היטב לפני הטבילה. לשם כך ניתן להשתמש במברשת שיניים עם מי-פה (ויש הנוהגות היתר להשתמש במשחת שיניים בשבת ובחג), וכן ניתן להשתמש בקיסם או בחוט דנטלי שנחתך לפני החג (ותיזהר שלא יישארו שאריות ממנו בין השיניים). אם עלול להיגרם - באופן קרוב לוודאי - דימום מהחניכיים, תנקה בזהירות ותשתמש במברשת רכה או בכל מה שיכול לסייע לניקוי ללא שייגרם דימום מוכרח.

לכתחילה יש לרחוץ את המקומות בגוף בהם עלולים להצטבר לכלוכים וזיעה. לשם כך ניתן להשתמש במים חמים שהתחממו על ידי דוד חשמלי או דוד שמש וכן בסבון נוזלי.

על האישה להקפיד לעיין בגופה (בראיית העיניים ובמישור ידיים) לוודא שהוא נקי מחציצות, לפני הטבילה. כמו כן, תעבור בעזרת אצבעותיה בין שערתיה על מנת להפרידם.

לכתחילה יש להתחיל בהכנות אלו רק מזמן צאת הכוכבים (=18 דק' לאחר השקיעה). אך, אישה הממהרת ודחוקה בזמן - מותרת להתחיל בהכנות כבר מהשקיעה. כשאף זמן זה לא יספיק לה - מותרת להתחיל בהכנות אף לפני השקיעה.

< **זמן הטבילה:** הטבילה תתבצע לאחר צאת הכוכבים (=18 דק' לאחר השקיעה, כל מקום לפי זמנו). אף הנוהגות לטבול בלילות שבת לאחר השקיעה - יקפידו בליל יום טוב זה לטבול לכתחילה רק לאחר צאת הכוכבים. יש לשים לב לא לשכוח לברר את שעות הפתיחה העדכניות של המקווה ובמקרה הצורך לתאם זמן עם הבלנית. יש להקפיד להגיע בזמן על מנת שלא לעכב את הבלנית מללכת לביתה לסעודת החג.

מצוות עונה

גם בראש השנה קיימת מצוות עונה בליל הטבילה. יש מהגברים הנוהגים במקרה זה לטבול למחרת, לפני התפילה.

הפסק טהרה

אישה שצריכה לבצע בדיקת הפסק טהרה בראש השנה מותרת להדיח ולרחוץ את 'אותו מקום' וסיביותיו במים חמים שהתחממו על ידי דוד חשמלי או דוד שמש, ולעשות הפסק טהרה ו'מוך דחוק', כרגיל.

שנה טובה ומבורכת, כתיבה וחתימה טובה! צוות רבני מכון פוע"ה